

ΤΑ ΧΡΥΣΩΡΥΧΕΙΑ

ΤΗΣ

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ.

τῆς Μονῆς ἀπὸ τοῦ τόπου πικεῖται τὴν ἀρχὴν. Πρὸ τοῦ Μοναστηρίου, κρημνοὶ ὀλισθηροὶ, βραχίδια καὶ ἀπότομοι ἐκτείνονται μέχρι θαλάσσης, ἧς ὁ βρυχηθμός νυχθημερόν ἀντηχεῖ τρομερὸς, ἀνωθεν δ' ὑπερκρέμαται ἐκπληκτικῶς τὸ ῥηθὲν ὑψιστον τῆς νήσου ὄρος ὡς διὰ πέλκειως τετραμμένον, καὶ κεραμόχρουν πελώριον τομὴν προφαίνον, λίθοι δ' ἐνίοτε μέγιστοι ἀποσπώμενοι ἀπὸ ἐκ ὕψους διὰ ξηρασίας ἢ πολυουδρίας, καταπίπτουσιν ἔξω τοῦ Μοναστηρίου κατακρηνιζόμενοι εἰς τὴν θάλασσαν, ὅστις δ' ὅτε καὶ ἐπ' αὐτοῦ, ὅτε κατακρηνιζοῦσι τὸν ἔξω τοῖχον, ὅς τις μόνον εἶναι εὐπρόσβλητος, τῆς λοιπῆς οἰκοδομῆς ἀσπιζομένης ὑπὸ τοῦ ἐπ' αὐτῆς πλησιεστάτου σπηλοειδοῦς βράχου.

Συνεκπατίζει δὲ ἡ Ἀμοργὸς μετὰ 3 ἄλλων νήσων τὴν ἐπαρχίαν Θήρας τοῦ Νομοῦ τῶν Κυκλάδων, ἀπέχουσα τοῦ Παιριῶς 145 μίλια καὶ περιέχουσα ἔξω περίπου χιλιάδας κατὰίκων, ἀποτελούντων δῆμον Β' τάξεως. — Ἐχει δὲ δύο δημοτικὰ Σχολεῖα περιέχοντα ὁμοῦ περὶ τοὺς 300 μαθητάς. Τὸ δ' Ἑλληνικὸν κατηργήθη δυστυχῶς πρὸ 5 ἐτῶν, ἀλλὰ πρόκειται ἤδη νὰ συστηθῇ, ὡς λέγουσι. Ναοὶ ὑπάρχουσι πλείστοι, ἐπίσης καὶ ἱερεῖς διακρινόμενοι διὰ τὸν σεβάσμιον καὶ ἀνιλοκερδή αὐτῶν χαρακτήρα.

Οἱ κάτοικοι τῆς Ἀμοργοῦ εἶναι ἐν γένει ῥωμαλεοί, ἀρσένεστοι καὶ μακροβιώτατοι, διὰ τὴν ὁρεινὴν διατριβὴν καὶ τὴν ἠθικὴν αὐστηρότητα καὶ λιτότητα τοῦ βίου των. — Εἶναι λίαν ὀμιλητικοὶ καὶ χαρίεντες, ἀλλ' εὐερίθιστοι, ὀξύχοιοι καὶ ἐκδικητικοί· φιλόξενοι ἐν τοῖς μάλιστα, ἀλλὰ ζηλότυποι, φίλοι τῆς γεωργίας καὶ ποιμαντικῆς μάλλον ἢ τῶν τεχνῶν καὶ τῶν Μουσικῶν. — Κέκτηνται πνεῦμα ζωηρὸν καὶ ὀξυῖ, ἀλλὰ δυστυχῶς ἡμελημένον καὶ ἀκαλλιέργητον. Τὰ μεγάλα ἱγλήματα ἦσαν σπάνια ἐνταῦθα· τὸ δ' ἐμπόριον, ἡ μετὰ τῶν ξένων ἐπιμιξία καὶ ἡ ναυτιλία αὐτῶν εἶναι σμικρά. Ὡς οἱ ἀρχαῖοι τῆς νήσου κάτοικοι ἐνθέρμως ἐλάτρευον τὴν Ἀφροδίτην, καὶ περικαλλῆ ναὸν αὐτῆς εἶχον, μιμούμενοι τοὺς Μηλισίους καὶ Ἀθηναίους ἀρ' ὧν ἔλκον τὸ γένος, οὕτω καὶ οἱ νῦν λατρεύουσι τὸν υἱὸν τῆς Κυθῆρας καὶ τὸ κάλλος μετὰ θερμότητος Ἀθηναϊκῆς, ἀλλὰ δυστυχῶς οὐχὶ καὶ μετὰ ἱσπ. Ἰσπανικῆς ἐγκαρτερήσεως καὶ σταθερότητος. . . Αἱ δύο προκείμεναι εἰκόνες παριστῶσι τὴν πρὸ 200 ἐτῶν ἐνδυμασίαν τῶν Ἀμοργίνων γυναικῶν· ἀλλὰ σήμερον ὁ πανταχοῦ ἐξαπλωθεὶς Εὐρωπαϊσμός ἡφάνισε καὶ ἐνταῦθεν τὰ προυζουκένια φαρδωμάνικα, τοὺς χρυσσοῦς διπλοὺς καὶ τριπλοὺς ποδογύρους, τὰ μυτηρὰ καὶ τρίζοντα παστυμοκουντουράκια, τὰ κολόβια, τὰ ὀλόχρυστα στομαχικά, τὰ κατάστενα στοφεδένια γουνελάκια, ταῖς ζαφοριασταῖς ἐρένταις καὶ αὐτοὺς τοὺς μέλαι χθῆς τρούλους, ὁ δὲ νῦν προσερχόμενος ξένος αἰσθάνεται ἀμέσως ὅζοντα καὶ ἐνταῦθα τὸν Εὐρωπαϊσμόν.

Ἀθήνησι, τῇ 17 Ἰουνίου 1852.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Ἀμοργῖνος.

Ἡ Χαλιμὰ νομίζομεν διηγεῖται τὴν ἱστορίαν μαγνητικοῦ βράχου, κειμένου ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης καὶ ἐμπνέοντος φρίκην εἰς τοὺς ναυτιλλομένους. Τὸ πέλαγος εἶναι κυανοῦν, ὁ οὐρανὸς αἴθριος, ὁ ἄνεμος οὐριος, τὸ πλοῖον τρέχει καὶ ὀναύτης τραγωδεῖ ἐπὶ τοῦ εὐθρύπτου σκάφους, τὸ ὁποῖον τὸν διαχωρίζει ἀπὸ τῆς ἄβυσσος. Αἶφνης τὸ βλέπει νὰ διαλύεται καὶ νὰ ἀνοίγῃ· νομίζεις ὅτι χεῖρ ἀόρατος καὶ ἀθόρυβος χωρίζει ἐν πρὸς ἐν τὰ διάφορα αὐτοῦ τεμάχια. Διότι ὁ ὀλέθριος βράχος ἔλκει μὲ δύναμιν ἀκαταμάχητον τὸν σίδηρον, ὅστις συνῆπτεν ὅλα τὰ τμήματα τοῦ πλοίου καὶ σκορπίζει τὰ εἰσώτια αὐτῶν εἰς τὸν ὠκεανόν.

Εἰς τὴν ἀχανῆ Ἰκεανίαν, τὴν ὁποίαν οἱ γεωγράφοι ὀνομάζουσι πέμπτον τοῦ κόσμου μέρος, ὑπάρχει νῆσος ἔχουσα ἔκτασιν ἴσην τῆς Εὐρώπης καὶ καλουμένη Αὐστραλία. Λέγουσιν, ὅτι ἡ φύσις ἐπεδαψέλευσεν εἰς τὴν γῆν ταύτην ὅλα αὐτῆς τὰ ἀγαθὰ καὶ ὅτι φύονται εἰς αὐτὴν ἐπίσης ὅσα εἰς τὴν δικεκαυμένην ζώνην καὶ ὅσα εἰς τὴν εὐκρατον. Πρὸ πεντήκοντα περίπου ἐτῶν, φυλὴ νέχ, ἡ Ἀγγλοσαξονικὴ φυλὴ, ἥτις εἶναι, φαίνεται, πεπωμένον νὰ μεταβάλλῃ τὴν ὄψιν τοῦ κόσμου, μετέβαλε καὶ τῆς χώρας ἐκείνης τὴν ὄψιν. Ἐξημιούργησεν ἐκεῖ νομὰς· ἀχανεῖς, ὅπου βόσκουσιν ἀναρίθμητα ποῖμνια, ἀπὸ τῶν ὁποίων πλουτεῖ καὶ ἡ ἀποικία καὶ ἡ μητρόπολις. Ἐτύστησε κοινωνίαν νέαν, κοινωνίαν συγκεκριμένην ἐκ παντοδαπῶν ἀνθρώπων, ὅποιοι ἦσαν οἱ πρῶτοι τῆς Ρώμης κάτοικοι, ἀλλὰ δραστηρίαν, τολμηράν, βιομήχανον καὶ πρόθυμον νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰ τετραπέρατα τῆς οἰκουμένης. Ὁ νέος λοιπὸν αὐτὸς κόσμος ἐπρόκοπτε μὲ τὴν εὐλογίαν τοῦ θεοῦ καὶ ἤρχιζε νὰ ἐπιδεικνύῃ εἰς τοὺς λαμπροὺς αὐτοῦ λειμῶνας καὶ εἰς τὰς ἀρτιγεννήτους πόλεις τὴν πολυτέλειαν τῆς ἡδονῆς τοῦ ἡλικίας, ὅτε αἶφνης ἡ ἐργασία παύει, αἱ πόλεις ἐρημοῦνται καὶ δὲν μένουσιν εἰς αὐτάς εἰμῆ γέροντες καὶ νήπια· οἱ λειμῶνες καὶ τὰ ποῖμνια παραδίδονται ἀφροῦρητα εἰς τὰ ἄγρια θηρία, πάντες δὲ οἱ ἀνθρώποι, παρατυρόμενοι ὑπὸ ρεύματος ἀκαταμάχητου, ὀρμῶσι πρὸς ἐν καὶ μόνον σημείον. Ὁ μαγνήτης, ὁ ἑλκων πρὸς ἐκυτὸν ὅλας αὐτάς τὰς ζωηρὰς δυνάμεις, εἶναι ὁ χρυσός. Αἱ χιλιάδες αὐταὶ τῶν ἀνθρώπων, τῶν ὁποίων οἱ ὀφθαλμοὶ σπινθηροβολοῦσι καὶ ἡ ὄψις εἶναι ἐξημμένη, οἱ ὅποιοι ἀφίησιν τὰς οἰκίας των, τοὺς ἀγροὺς των, τὰς ἐστίαις των, καὶ, ὀπλισμένοι μὲ δόρυ καὶ σκαπάνην, ἀνασκάπτουσι σπασμοδικῶς τὴν γῆν, εἶναι χρυσοθῆραι. Διότι εὐρέθησαν ἐκεῖ μεταλλεῖα περιέχοντα θησαυροὺς ἀνηκούστους, τερατώδεις, πρὸς τὰ ὁποῖα συγκρινόμενα τὰ μεταλλεῖα τῆς Καλλιφορνίας φαίνονται πτωχά. Ὁ ἀναγινώσκων τὰ θαύματα ὅσα γράφονται ἀπὸ Αὐστραλίας νομίζει τῶντι, ὅτι ἀναγινώσκει τὰ παραμύθια τῆς Χαλιμᾶς.

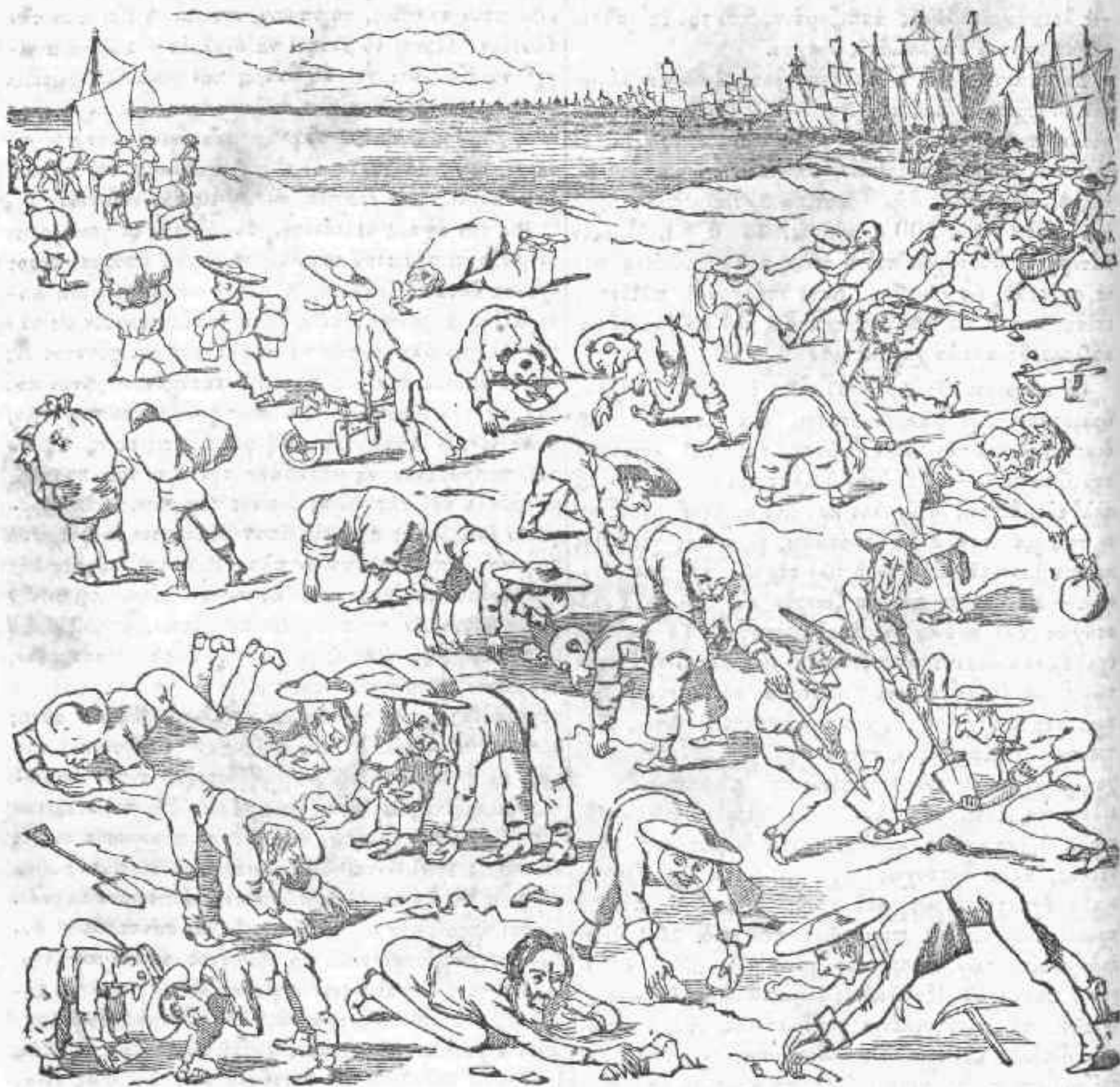
α Φαντασθετε, λέγει, μία τῶν ἐπιστολῶν ὅσας δημοσιεύουσιν αἱ Ἀγγλικαὶ ἐφημερίδες, χαριστάτην και-

λάδα, περιζωσμένην ὑπὸ δάσους, τῆς ὁποίας τὸν πυθμὲν καλύπτει τάπης γλοιοῦς, ποτιζόμενος ὑπὸ διαυγοῦς ῥύακος. Αὐτὸς εἶναι ὁ τόπος τῆς ἐπαγγελίας. Τὴν στιγμὴν ταύτην, ὁ τόπος οὗτος εἶναι κατατετμημένος, ἀπαραλλάκτως ὡς κυψέλη μελισσῶν, ἀπὸ τρύπας, ὧν ἐκάστη ἔχει ὀκτὼ τετραγωνικῶν ποδῶν περίπου ἑκτασιν, βάθος δὲ διάφορον ἀπὸ ἑξ ἕως τεσσαράκοντα ποδῶν. Ἡ ποσότης τοῦ χρυσοῦ ἢ ἀπὸ αὐτῶν μέχρι τοῦδε ἐξυγθεῖσα εἶναι ἀπίστευτος. Ἀπομίαν μόνον τρύπαν ἀνώρυξαν 40,000 δραχμῶν, ἀπὸ

ρισθῇ κατ' ἔτος 30 000 δραχμῶν καθαρὸν κέρδος, ἀρ' οὐ πληρώσῃ ὅλα τὰ ἐξοδά του, τὰ ὁποῖα σήμερον κατήντησαν ὑπέρογκα. Εἶναι δὲ τινες κερδήσαντες 280,000 δραχμῶν εἰς δύο μῆνας, διότι, τέσσαρες ὄντες, ἐμοίρασαν 1,120,000 δραχμῶν.

Ἄλλη δὲ διαλαμβάνει.

« Ἐξ ἑβδομάδων, εἰς μὴν, δεκαπέντε ἡμέρας, ὀκτὼ μόνον ἡμέρες παράγουσι ποσὰ ὑπέρογκα. Πρὸ μιᾶς στιγμῆς εἶδα τέσσαρας ἀνθρώπους φορτόνοντας εἰς ἅμαξαν κιβώτιον, τὸ ὁποῖον μετὰ κόπου ἠδύναντο

ἄλλην 50,000. Εἰς τῶν φίλων μου, εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοὶ νὰ μεταφέρωσι περιεῖχε δὲ τὸ προϊόν ἐργασίας τοῦ ὁποίου γράφω τὴν παρούσαν, εἶδεν ἐργάτην λαμβάνοντα 40,000 δραχμῶν ἀντιμισθίαν, δι' ἐργασίαν μιᾶς ἑβδομάδος. Εἰς διάστημα μόλις περιέχον τινὰς ἑκατοντάδας ποδῶν, βλέπεις χιλιάδας ἀνθρώπων ἀσχολουμένων ὡς μελίτσας καὶ μετ' αὐτὸν σχεδὸν βόμβον· εἶναι δὲ τόσοι πυκνοὶ, ὥστε δὲν εἰμπορεῖς νὰ διέλθῃς μεταξὺ, χωρὶς νὰ τοὺς ἐγγίσης.

Ἄλλη δὲ ἐπιστολὴ γράφει.

« Ἀνθρώπος, μετρίως ἐργαζόμενος, εἰμπορεῖ νὰ πο-

τεῖ κατ' ἔτος 30 000 δραχμῶν καθαρὸν κέρδος, ἀρ' οὐ πληρώσῃ ὅλα τὰ ἐξοδά του, τὰ ὁποῖα σήμερον κατήντησαν ὑπέρογκα. Εἶναι δὲ τινες κερδήσαντες 280,000 δραχμῶν εἰς δύο μῆνας, διότι, τέσσαρες ὄντες, ἐμοίρασαν 1,120,000 δραχμῶν.

Οἱ χρυσολόγοι αὐτοὶ ὁμοιάζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὁποῖοι συμπίπτει νὰ κερδήσουν εἰς λαχείον μέγα χρημάτων ποσὸν ἢ νὰ λάβωσιν ἀπρὸςδύοκτον κληρονομίαν· πανηγυρίζουσι, δηλαδή, τὴν τύχην των διὰ πολλῆς ἀσωτίας. Εἰς τινὰς ὁ χρυσοὺς ἐπροξένησεν ἀληθῆ μέθην, ὥστε κατήντησαν νὰ ἐκπληρώσιν ὀρέξεις ἀξίας τῆς Κλεοπάτρας· ὁ μὲν παρεμβάλλει γραμμάτιον 5

λιών, ήτοι 140 δραχμῶν, μεταξύ δύο πλακούντων, και τὸ τρώγει ὡς ζυμαρικόν, ὁ δὲ συστρέφει δύο γραμμάτια και τὰ καταιβάζει ὡς καταπότιον. Ἄλλοι πληρόνουσι τὰ ἐλάχιστα πράγματα διὰ γραμματίων, μὴ λαμβάνοντες τὸν κόπον νὰ περιμένωσι τὴν εἰς αὐτοῦ ἀπόδοσιν τοῦ πλεονάζοντος πρὸς εἰς φιλά νομίσματα· ἐνὶ λόγῳ ὁ χρυσὸς σκορπίζεται, δὲν ἀριθμεῖται, και ἀνθρώπος ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐκλεψάν 8 ἢ 9000 δραχμῶν, ὑψώνει τοὺς ὤμους και λέγει μὲ πολλὴν ἀτραξιάν. «Αἶ! μήπως δὲν ὑπάρχουν ἄλλαι!»

Ἄλλ' εἰς τὸν κόσμον τοῦτον δὲν ὑπάρχει καλὸν χαϊότατος ἀμικτὸν· ἂν ὁ χρυσὸς ἤρχετο βαθμηδὸν και κατ' ὀλίγον, ἤθελεν ἀναμφισβόλως χρησιμεύσει ὡς πηγὴ νέας και φυσικῆς εὐπορίας, ἀλλὰ ἤλθεν ὡς καταρρόχαις και ἀληθῶς καταπόντισε τὴν ἀρτιτύστατον αὐτὴν κοινωνίαν. Ὡς ἡ ἀληθὴς φιλοπονία, ἡ τακτικὴ, ἡ ἀμειβομένη κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς φιλοπονία ἦτο δυνατόν ν' ἀντιέξῃ εἰς τὸν καταπληκτικὸν συναγωνισμὸν τοῦ εὐρεθέ· τὸς πλούτου; Ὅσοι οὖτοι εἰς τὰς πόλεις μετῆρχοντο ἢ ἐμπορίαν, ἢ βιομηχανίαν, ἢ ἀλλοῦ ἐπάγγελμα, ἢ δημοσίαν ἢ ἰδιωτικὴν ὑπηρεσίαν, παρήτησαν τὰ πάντα διὰ νὰ ὑπάγωσι νὰ συλλέξωσι χρυσὸν σωρηδόν· και αὐτὰ τὰ πληρώματα τῶν πλοίων ἐλευποτάκτησαν ἀθρόα, διὰ νὰ ἀκολουθήσωσι τὸ ἀκατανίκητον ρεῦμα.

Λέγουν, καθὼς ἤξεύρατε, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ βασιλεὺς τῆς Φρυγίας Μίδας κατέθλιβε τοὺς ὑπηκόους του διὰ τῆς εἰς τὰ χρυσορυχεῖα ἐργασίας, φιλόσοφοι τις, διὰ νὰ τὸν ἀποδείξῃ τὸν κίνδυνον τὸν ὁποῖον ἐκ τούτου τρέχει, παρέθεσαν εἰς τὴν τράπεζάν του φαγητὰ χρυσά, το ὅποια ὁ μονάρχης δὲν εὗρε πολλὰ νόστιμα. Τὴν στιγμὴν αὐτὴν οἱ ἀποικοὶ τῆς Αὐστραλίας εὐρίσκονται εἰς τὴν θέσιν τοῦ βασιλέως Μίδα· ἔχουν χρυσὸν πολλὴν, ἀλλὰ οὔτε τροφὴν ἔχουν, οὔτε ἐνδύματα. Οἱ θεῖνοι τῶν εἶναι κωμικοὶ συγχρόνως και θλιβεροί. Εἰς εἰς αὐτῶν γράφει ἀπὸ Μελβούρνου, τῆς πρωτεύουσας πόλεως.

«Ἐχω χρεῖαν ὑποδημάτων και δὲν εἰμπορῶ νὰ κατασκευάσω αὐτὰ, εἰανδήποτε τιμὴν και ἂν πληρώσω. Εἰμπορῶ ἀκόμη και προμηθεύομαι τὸν ἐπιούσιον ἄρτον μου κατ' ἔλεος, ἀλλὰ δὲν εἶναι βέβαιον ἂν θέλω ἔχει αὐτὸν και αὐρίον. Δίδω 5 σελίνια δι' ἓνα κάδον νεροῦ και 30 σελίνια δι' ἓνα κοιλὸν βρόμου, πρὸς διατροφὴν τοῦ ἵππου μου. Ὅλοι οἱ ὑπηρεταὶ τοῦ δικαστοῦ ἀνεχώρησαν, ὅθεν δὲν εἰμπορεῖ νὰ μεταχειρισθῇ τὴν ἀμαξίαν του· οἱ υἱοὶ του καθαρρίζουσι τὰ μαχαίρια, ροπαῖονα και σύρουσιν, ἐντὺς φορείου, τὸν πατέρα των εἰς τὸ δικαστήριον.»

Ἄλλος γράφει

«Εἶπον εἰς τὸν ὑπηρετὴν τοῦ ξενοδοχείου νὰ δώσῃ τὰ πλύνωσι τὰ ρούχά μου· ἀλλὰ μὲ ἀπεκρίθη ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εὐρεθῇ πλύστρα. Διὰ ν' ἀλλάξῃ τις ἀσπρόφρουχα ἀνάγκη ν' ἀγοράσῃ νέα. Τὰ ὑποδήματα πληροῦνται 80 δραχμάς· ἀφ' ἑτέρου γίνεται φοβερὰ κατανάλωσις Καμπανίτου οἴνου, οἶνοπνεύματος και ζύθου. Εἰς κάπηλος τῶν μεταλλείων παρήγγειλε χθὲς 1200 βουκάλια, διότι πωλεῖ 70 αὐτῶν δωδεκάδας καθ' ἡμέραν εἰς τοὺς πηγαινερχομένους χρυσορύχους.»

Ἄλλος πάλιν, τὸν ὁποῖον ἐγκατέλειπον ὅλοι οἱ ὑπη-

ρέται του και ὅστις συγυρίζει ὁ ἴδιος τὸν ἵππον του, ἐνῶ ἡ σύζυγός του μαγειρεύει, γράφει.

«Εἰς τῶν πλουσιωτέρων κατοίκων τῆς πόλεώς μας, ἔχων ἀπειρα πείμνια, μὴ ἤξεύρων δὲ πῶς νὰ συλλέξῃ τὰ μαλλίον αὐτῶν, ὑπῆγεν εἰς τὰ μεταλλεῖα, διὰ νὰ κατακρίσῃ ἀνθρώπους τινὰς νὰ ἀναλάβωσι τὸ ἔργον. Τοὺς ἠρώτησε, τί θέλουν· τὸν ἀπεκρίθησαν, ὅλον τὸ μαλλίον. Ἀπρακτὸν δὲ ἀπερχόμενον, τὸν μετεκάλεσαν και τὸν εἶπον· «Λυθέντα, ἔχομεν χρεῖαν μαγειροῦ· ἂν σὲ συμφέρῃ ἡ ὑπηρεσία αὐτὴ, σὲ δίδομεν 25 δραχμάς τὴν ἡμέραν.»

Ἐν μέτῳ τῆς ἀφθονίας αὐτῆς τοῦ χρυσοῦ, οἱ μάλλον ὅλων τῶν λοιπῶν πάσχοντες εἶναι οἱ ἰδιοκτῆται τῆς γῆς· τὰ παντοπωλεῖα ἀνθοῦσι, διότι ὅλα τὰ ἀντικείμενα τῆς καταναλώσεως ἐφθασάν εἰς τιμὰς παραλόγους. Ἄλλ' ἡ τάξις τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦσι τὴν βῆσιν πάσης τακτικῆς κοινωνίας, οἱ ὁποῖοι ἔχουσιν εἰσδήματα ὀρισμένα, κατετραπὴ ἐξ ὁλοκλήρου και θρηνεῖ και ὀδύρεται.

«Μιχθάνομεν, λέγει ἐπιστολὴ γραφεῖσα ἐκ Μελβούρνου, ὅτι ἀνεκαλύφθησαν νέαι μεταλλεῖα· φαίνεται ὅτι ὁ χρυσὸς ἐπλημύρυσεν. Ὡς θέλετε λοιπὸν νὰ μὴ καταστραφῇ ἡ ἀποικία; Πῶς εἰμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ἐργασία; Θεῖόν, ὅτι ἐν τῷ διαστήματι τοῦ προερχοῦς ἔτους θέλουν μᾶ· εἶθαι 100,000 ἀποικοὶ, ἢ μήπως κἀνείς ἐξ αὐτῶν θελεῖ μείνει εἰς τὴν πόλιν ἢ εἰς τοὺς ἀγρούς διὰ νὰ κερδίῃ μερικὰ σελίνια τὴν ἐβδομάδα. Ἐνῶ εἰμπορεῖ νὰ ἔχῃ 130 τὴν ἡμέραν εἰς τὰ μεταλλεῖα; Εἶναι ἀνοησίς, νὰ τὸ πιστεύσῃ τις. . . . Ἄν ἦσαν τοὶ ἐλάχιστοι τὰ χρυσορυχεῖα ὁλίγα, ἂν ἦτο ἐλπίς νὰ ἐξαρτηθῶσιν, αἱ συμφοραὶ μας, τοῦ καιροῦ προδόντος, ἤθελον παύσει· ἀλλ' ὄχι, τὰ στρώματα τοῦ χρυσοῦ δὲν ἔχουσιν ὅρια και εἶναι ἀνεξάντλητα!»

Ὑπάρχουν κωμωδίαὶ περὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι δὲν ἤξεύρουσι τί νὰ κάμωσι τὸν πλοῦτον, και ἄλλαι περὶ τῶν δυστυχημάτων τῶν εὐτυχῶν ἐρσιτῶν· ἀλλὰ τίποτε δὲν δύναται νὰ συγκριθῇ μὲ τὴν ἀρεστὴν ἐκφρασιν τῆς ἀπελπισίας ἐκείνης. Περ' ἡμῖν ὅπου ὅλος ὁ κόσμος ἀληθῶς εἰπεῖν δὲν πλέει εἰς πέλαγος χρυσοῦ, δυσκόλως δύναμεθα νὰ φαντασθῶμεν ἀνθρώπον ὁλοφρονόμενον, διότι τὰ χρυσορυχεῖα κινδυνεύουσι ν' ἀποθῶσιν ἀνεξάντλητα. Ὁ χρυσὸς τοσοῦτον ταυτίζεται μὲ τοῦ πλοῦτον, ὥστε ἀλλόκοτος φαίνεται ὁ ἀπελπιζόμενος διότι πρόκειται νὰ εὐρεθῇ ἀφθονος χρυσός. Ἡ ἀλήθεια ἐν τούτοις εἶναι, ὅτι ἡ κυρίως λεγομένη ἀποικία κατεστράφη ἢ μετ' οὐ πολὺ καταστρέφεται. Εἰς τὴν Καλλιφορνίαν ὁ χρυσὸς δὲν ἀντρέψῃ τι, διότι δὲν εἶχε τί νὰ ἀνατρέψῃ· διότι ἐν αὐτῇ δὲν προπῆρχεν, ὡς ἐν Αὐστραλίᾳ, γεωργία, και κοινωνικὴ κατὰστις, και ἀποθησαύρισμα παντικονταστοῦς ἐργασίας. Ὁ περιζήτητος αὐτὸς χρυσὸς κατέπεσεν ὡς κεραυνὸς ἐν τῷ μέτῳ τῆς ἀρτιγεννήτου ἐκείνης κοινωνίας· ὁ ἀποικὸς θεωρεῖ μὲ θλίψιν του τοὺς ἐκτεταμένους αὐτοῦ λειμῶνας, ὅπου δὲν φαίνεται ψυχὴ ἀνθρωπίνη, και τὰ ποιμνιά του ἐγκαταλειμμένα εἰς τοὺς ἀγρούς· κύνες και εἰς τὰ νοσθήματα. Ἐπικαλεῖται ὀδυρόμενος βραχίονας, βραχίονας και πάλιν βραχίονας! Στέλλει

χαήματα, στέλλει εκατομμύρια εἰς τὴν μητρόπολιν, ζητῶν εἰς ἀνταλλαγὴν ἀνθρώπων· καὶ ἡ μητρόπολις συνεκινήθη, καὶ τὴν στιγμὴν αὐτὴν ὁ κόσμος τρέχει εἰς τὴν Αὐστραλίαν. Συνεκινήθη δὲ ἡ Ἀγγλία, ὅχι μόνον κηδομένη περὶ τῆς ἀποικίας τῆς, ἀλλὰ κηδομένη καὶ περὶ ἑαυτῆς, διότι βλέπει κινδυνεύουσιν μὲν τῶν κυριωτέρων πηγῶν τῆς βιομηχανίας τῆς. Τῶν τὰ ἐργαστάσις τῆς Ἀγγλίας προμηθεύονται τὸ μαλλίον τῶν ἀπὸ τὴν Αὐστραλίαν· ἀλλοτε οἱ Ἀγγλοὶ ἐλάμβανον τὸ μαλλίον ἀπὸ τῆς Ἰσπανίας καὶ τῆς Γερμανίας, ἀλλὰ πρὸ εἰκοσιν ἢ εἰκοσιπέντε ἐτῶν τὸ φέρουσιν ἐξ Αὐστραλίας, ἡ ὁποία εἶναι χώρα ἐδική των. Τῷ 1828, ἡ Αὐστραλία δὲν ἔστειλεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν εἰμὴ 120,000 λίτρας μαλλίου, τῷ δὲ 1851 ἦλθον ἐκεῖθεν 43 εκατομμύρια λιτρῶν· ὥστε σήμερον ἡ ἀποικία ἐκείνη συντερεῖ τὰ Ἀγγλικά ἐργαστάσια. Ἀλλ' ἂν τὰ ποίμνια ἀρτισθῶσιν, ἂν δὲν ὑπάρξωσιν ἄνθρωποι διὰ νὰ συλλέξωσι τὸ μαλλίον, ἂν ἐνὶ λόγῳ λείψῃ ἡ πρώτη ἐκείνη ὕλη, ἡ τί θέλουν ἀπογίνει τὰ ἐργαστάσια τῆς Ἀγγλίας; τί θέλουν ἀπογίνει αἱ πόλεις ἐκεῖναι πόλεις Leeds, καὶ Halifax, καὶ Bradford, καὶ Rochdale, καὶ Huddersfield, καὶ τὰ περὶ αὐτάς ἀκμάζοντα χωρία, τῶν ὁποίων ἡ βιομηχανία αὐτὴ ἀπετέλει τὸν πλοῦτον καὶ τὸ καύχημα; Οἱ ἐργάται τῶν μαλλινουργείων ἦσαν αἱ εὐπορώτεροι, οἱ χρηστότεροι, οἱ φιλονομώτεροι τῶν ἐργατῶν· τί θέλουν γίνεσθαι, ὅταν αἰφνης διακοπῇ ἡ ἐργασία των; Τὰ ζητήματα ταῦτα ἀνησυχοῦσι πολὺ τοὺς Ἀγγλοὺς, καὶ διὰ τοῦτο, μὲ τὴν συνήθη αὐτῶν δραστηριότητα, ἐπεχείρησαν νὰ πέμψωσιν εἰς Αὐστραλίαν τὴν ἀπαραίτητον αὐτῇ δόσιν βραχιόνων· ἀνάγκη δὲ νὰ σπεύσωσι, διότι ὁ καιρὸς εἶναι βραχύς, μόλις ἔχουν δύο μῆνας διὰ νὰ θεραπεύσωσι τὴν χρεῖαν ταύτην. Ἄν καταστραφῶσιν οἱ λειμῶνες καὶ τὰ ποίμνια, ἡ ζῆμια δὲν θέλει περιορισθῇ εἰς μόνον τὸ ἐνεστώδες αὐτῶν κεφάλαιον, πρέπει νὰ προσθέτετε εἰς αὐτὴν καὶ τὸν χρόνον καὶ τὸν κόπον, ὅστις ἀπαιτεῖται διὰ νὰ δημιουργηθῇ ἐκ νέου τὸ κεφάλαιον τοῦτο. Πεντήκοντα ἔτη ἐργασίας καὶ βιομηχανίας ἐχρειάσθησαν διὰ νὰ γίνῃ ἡ ἀποικία ὅ,τι εἶναι σήμερον, διὰ νὰ εἰσπληθῶσιν εἰς αὐτὴν καὶ νὰ συνουκισθῶσιν μὲ τὸ κλίμα τὰ ποίμνια· τὰ τοιαῦτα πράγματα δὲν αὐτοσχεδιάζονται ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ.

Ἀλλὰ ὑποταθείσθω ὅτι ἡ Ἀγγλίς θέλει στείλει εἰς τὴν ἀποικίαν τῆς χιλιάδας τινὰς ἀνθρώπων. Τίς ἐγγυᾶται, ὅτι οἱ ἀποικοὶ, ἅμα φθάσαντες, δὲν θέλουν ἐγκαταλείψει τὰ πάντα διὰ νὰ δράμωσιν εἰς τὰ μεταλλεῖα, ὅτι ἅμα ἀναπνεύσαντες τὴν πυρετώδη ἐκείνην ἀτμοσφαῖραν, δὲν θέλουν καταληφθῇ ὑπὸ χρυσάγχης; Ἡ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις θέλει στείλει στρατεύματα· ἀλλὰ τὰ στρατεύματα θέλουν ἄρᾳ γε δυνηθῇ νὰ ἐμποδίσωσι τὴν λειποταξίαν ἢ νὰ ἀνθέξωσι καὶ αὐτὰ εἰς τὸν πειρασμόν; Τίς ἐστὶν ὁ φυλάσσειν τοὺς φυλάσσοντας;

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΟΥ ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΝΟΥ ΠΑΛΑΤΙΟΥ.

—ο—

Ἐλπίζομεν ὅτι δὲν θέλομεν κριθῇ ὡς ἄκαιρα γράφοντες, διότι ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ κρυστάλλινον παλάτιον, ὅταν τοῦ ἀρχιτεκτονικοῦ τούτου ἐγκαυχήματος τοῦ δεκάτου ἐννάτου αἰῶνος, οὐδ' ἔχνος σωζέται ἐν τῷ Ὑδαίῳ ἄλσει (Hyde-Park), ὅταν ἐρρίφθῃ ὁ τελευταῖος κύβος περὶ τῆς τύχης του. Ἀλλ' ἀνελογίσθημεν ὅτι αἱ βιογραφίαι μετὰ θάνατον μάλιστα γραφόμεναι, εἰσὶν αἱ ἀρισταί, ἐπιτρέπουσαι τὴν ἐκ περιωπῆς ἐποψίν, χωρὶς νὰ ἐπιπροσθῶσιν αἱ τὴν κρίσιν καὶ προσοχὴν περισπῶσαι ἐλάσσονες καὶ διηνεκῶς ἀλλοιούμεναι βιωτικαὶ λεπτομέρειαι. Τοῦτο τῷ ὄντι συνέβη καὶ ὡς πρὸς τὸ προκείμενον παλάτιον. Εἶναι βεβαίως τοῦτο ἐν τῶν κυριωτέρων θαυμάτων ἀφ' ὅσα δέδοται τοῖς συγχρόνοις νὰ θαυμάσωσιν· ἀλλ' ἔτι μείζον θαῦμα ἢ αὐτὴ ἡ ἐκτέλεσις τῆς εὐρείας ἰδέας τῆς βιομηχανικῆς συνόδου ὅλων τῶν ἐπὶ γῆς ἐθνῶν, καὶ μυριάδας θαυμάτων περιείχεν ἐκάστη τοῦ παλατίου ὑποδιαίρεσις, ὥστε φυσικῶς αἱ ἐντυπώσεις διηροῦντο ἢ μαλλον συνεχέοντο, συνεχωνεύοντο, καὶ ἀντικατεστρέφοντο. Ἀλλ' ἤδη, ὅτε πάντων γεγυμνωμένων τῶν ἐν αὐτῷ, ζῇ ὡς τὰ τεῖχη τῆς Βαβυλώνης, ὡς ὁ κρεμαστός κήπος, ὡς τῆς ἀρχαΐότητος αἱ μεγάλαι σκιαί, εἰς μόνην τὴν μνήμην καὶ τὴν φαντασίαν, ὁλοσχερέστερον δύναται νὰ ἐκτιμῇ ἡ καθαρὰ καὶ ἐξ ἑαυτοῦ ἀπορρέουσα ἀξία καὶ μεγαλειότης αὐτοῦ. Τὸς περὶ αὐτοῦ εἰδήσεις ἐραυίζόμεθα ὑπὸ τὸν Δίκενς, τὸν δημοτικώτατον τῶν σημερινῶν συγγραφέων τῆς Ἀγγλίας.

Ἀποθὲν ἀρχόμενος τῆς διηγήσεώς του, ὡς ὁ δικηγόρος, ὁ τις προκειμένου περὶ κλοπῆς περονίου ἤρχισεν ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ, καὶ πρὸς ὃν ἀνυπόμονος ὁ ἀνείδικός του ἐκραγε, α δικηγόρε! κάτελθε εἰς τὸν κατακλυσμόν, ἢ ὡς ὁ λογιώτατος Γάλλος μάγειρος, ὅστις θέλων νὰ γράψῃ περὶ ὀρυζογάλου, ἤρξατο ἀπὸ τῆς κοσμογονίας, καὶ ὁ Δίκενς διηγεῖται κατ' ἀρχάς, πῶς κατὰ τὴν πρώτην Ἰαννουαρίον 1837 Ἀγγλος περιηγητής, ὁ Σχορμבוῦρκος, ἀναπλέων τὸν ποταμὸν Βαρβίκην, ἐν Ἀημεράρα τῆς Ἀμερικῆς, ἐξεπλάγῃ ἰδὼν ἐπιπλέοντα ἄλγη γιγαντιαία, διὰμετρον ἐνός καὶ ἡμίσεως περίπου ποδὸς ἔχοντα, πυκνὰ δὲ καὶ ἐρυθρόλευκα πέταλα, φύλλα δὲ πλατέα, πέντε ποδῶν διαμέτρου, πράσινα μὲν ἄνωθεν, κάτωθεν δὲ πορφυρὰ. Ἐκ τοιούτων ἀνθῶν, λέγει ὁ Δίκενς, ἐσύνθετε βεβαίως ὁ Πολύφημος τὰς ἀνθοδέσμας, ἃς ἐπρόσφερεν εἰς τὴν Λευκοθέην. Ἀλλὰ ὁ Σχορμבוῦρκος, εἰ καὶ ἀριστος βοτανικός, ἐπειδὴ ὁμῶς ποτὲ δὲν εἶχεν ἰδῇ τὰς ἀνθοδέσμας τοῦ Πολυφήμου, δὲν ἐγνώριζε τὸ ἄνθος τοῦτο, τὸν Τιτᾶνα τῶν ἀνθῶν, δι' ὃ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ ὄνομα τῆς Βασιλίσσης του, καὶ ἐπεμψεν εἰς Ἀγγλίαν ἄνθη, καὶ κάλυκας, καὶ φύλλα, καὶ ῥίζας καὶ σπέρματα. Ἀλλ' ὅπως τὸ ἄνθος βλαστήσῃ δὲν ἔχουν μόνον σπῶραι καὶ ῥίζαι· ἐχρειάζοντο καὶ αἱ αὐταὶ περιστάσεις τοῦ ὕδατος, τοῦ ἀέρος, τῆς θερμοκρασίας